

Uchwała Nr XXXVI/274/2022

Rady Gminy w Lipniku
z dnia 31 marca 2022 roku

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Lipnik
na lata 2022-2025r.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 roku, poz. 559 ze zm.), art. 4¹ ust. 1,2,2a i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 roku, poz. 1119 ze zm) oraz art. 10 ust. 2-3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 roku, poz. 2050, z późn. zm) Rada Gminy w Lipniku uchwala, co następuje;

§ 1

Przyjmuje się „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomani na lata 2022-2025”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Lipnik.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Gminy

Mazur Stanisław

RADA GMINY
w Lipniku
woj. świętokrzyskie

**Gminny Program Profilaktyki i
Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii
dla gminy Lipnik
na lata 2022-2025**

SPIS TREŚCI

I. WPROWADZENIE	3
1. 1. Otoczenie prawne.....	3
II. UZALEŻNIENIA	5
2.1.Uzależnienia – podstawowe informacje	5
III. DIAGNOZA PROBLEMÓW BEHAVIORALNYCH	6
IV. CELE PROGRAMU	9
V. ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII	10
VI. ODBIORCY PROGRAMU	13
VII. REALIZATORZY PROGRAMU	13
VIII. ZASADY WYNAGRODZENIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	14

Przewodniczący
Rady Gminy

Mazur Stanisław

I. WPROWADZENIE

1. 1. Otoczenie prawne

Zgodnie art. 1 ust. 1 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego są obowiązane do podejmowania działań zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy.

W myśl art. 2 ust. 1 ww. Ustawy, zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności:

- 1) tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu;
- 2) działalność wychowawczą i informacyjną;
- 3) ustalanie odpowiedniego poziomu i właściwej struktury produkcji napojów alkoholowych przeznaczanych do spożycia w kraju;
- 4) ograniczanie dostępności alkoholu;
- 5) leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu;
- 6) zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie;
- 7) przeciwdziałanie przemocy w rodzinie;
- 8) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez finansowanie centrów integracji społecznej.

Na podstawie art. 4¹ ust. 1., do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu.

Bezpośrednią podstawę prawną dla sporządzenia i realizacji niniejszego Programu stanowi art. 4¹ ust. 2 w następującym brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2022 r.¹:

2. Realizacja zadań, o których mowa w ust. 1, jest prowadzona w postaci uchwalonego przez radę gminy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, który stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych i który uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Elementem gminnego programu mogą być również zadania związane

¹ Na podstawie przepisów Ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2021 poz. 2469).

z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym. Gminny program jest realizowany przez ośrodek pomocy społecznej albo centrum usług społecznych, o których mowa w przepisach o pomocy społecznej, lub inną jednostkę wskazaną w tym programie. W celu realizacji gminnego programu wójt (burmistrz, prezydent miasta) może powołać pełnomocnika”.

Zgodnie z wolą władz gminy Lipnik elementem niniejszego Programu są również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym.

Ponadto zgodnie z art. 10 ust. 1 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.), również przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy. Jak stanowi art. 10 ust. 2a, w gminnym programie uwzględnia się działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną prowadzoną w szkołach i placówkach systemu oświaty, a także diagnozę w zakresie występujących w szkołach i placówkach systemu oświaty czynników ryzyka i czynników chroniących. W ramach gminnego programu w szkołach i placówkach systemu oświaty są realizowane w szczególności działania o potwierdzonej skuteczności lub oparte na naukowych podstawach prowadzone w zakresie działalności, o której mowa w ust. 2a. Ustawy.

Oprócz obu ww. Ustaw, niniejszy Program został sporządzony i będzie realizowany z uwzględnieniem stosownych przepisów:

- Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- Ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- Ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym;
- Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii;
- Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 - 2025 (Dz. U. z 2021 r. poz. 642), celem operacyjnym 2: Profilaktyka uzależnień.

II. UZALEŻNIENIA

2.1. Uzależnienia – podstawowe informacje

Pod pojęciem uzależnienia behawioralnego (czynnościowego) rozumie się zaburzenia zachowania o charakterze nałogowym, niezwiązane z przyjmowaniem substancji psychoaktywnych, które wiążą się z odczuwaniem przymusu i brakiem kontroli nad

wykonywaniem określonej czynności oraz kontynuowaniem jej mimo negatywnych konsekwencji dla jednostki oraz jej otoczenia. Przykładami uzależnień behawioralnych są patologiczny hazard, uzależnienie od komputera, pracoholizm, zakupoholizm, uzależnienie od seksu/pornografii, uzależnienie od ćwiczeń fizycznych, uzależnienie od telefonu komórkowego, kompulsywne objadanie się, anoreksja.

Narkomania oznacza nadużywanie środków psychoaktywnych, potocznie – narkotyków, do których zaliczane są naturalne lub syntetyczne substancje, które wprowadzone w określonej dawce do organizmu ludzkiego – oddziałują na ośrodkowy układ nerwowy, powodując między innymi zmiany świadomości, percepcji, nastroju. Rozróżniamy narkotyki pochodzenia naturalnego, (opium, liście koki, konopie indyjskie czy grzyby halucynogenne) oraz otrzymywane w drodze laboratoryjnych procesów chemicznych (amfetamina, ecstazy, LSD). Środki psychoaktywne mogą powodować uzależnienie fizyczne i psychiczne oraz zaburzać czynności najważniejszych narządów i organów człowieka. Uzależnienie fizyczne polega na przystosowaniu (przyzwyczajeniu) organizmu do obecności określonego środka psychoaktywnego, a uzależnienie psychiczne oznacza poczucie potrzeby, przymus przyjmowania określonej substancji, aby zniwelować uczucie lęku, zagrożenia i stresu.

Zjawisko narkomanii implikuje poważne ryzyko dla zdrowia publicznego, zwłaszcza w zakresie występowania chorób infekcyjnych (HIV, żółtaczka, choroby weneryczne).

Należy również zwrócić uwagę na niebezpieczeństwo, które jest związane z tzw. „**dopalaczami**”, szczególnie popularnymi w środowisku młodzieży. „Dopalacze” są środkami psychoaktywnymi i mogą wywoływać pobudzenie, halucynacje, stany euforii, obniżenia nastroju czy odurzenia. Dopalacze najczęściej składają się z kilku substancji co powoduje jednoczesne zaburzenia wielu funkcji ośrodkowego układu nerwowego, tym też różnią się od klasycznych narkotyków i na tym głównie polega ich niebezpieczeństwo.

Uzależnienie od alkoholu jest następstwem długotrwałego, szkodliwego spożywania alkoholu, w którym picie uzyskuje zdecydowane pierwszeństwo przed zachowaniami, które niegdyś były dla osoby pijącej ważniejsze. Osoba uzależniona odczuwa silny nieodparty przymus sięgania po alkohol, doświadcza wielu nasilających się dolegliwości fizycznych i psychicznych po przerwaniu lub znacznym ograniczeniu picia (drżenie mięśniowe, wzmożona potliwość, zaburzenia snu, niepokój, drażliwość, lęki), które ustępują po wypiciu kolejnej porcji alkoholu i pije alkohol inaczej, niż tego naprawdę pragnie (więcej i dłużej niż planuje, ma problemy z utrzymaniem zaplanowanej abstynencji). Od uzależnienia należy rozróżnić tzw. **ryzykowne spożywanie alkoholu**, czyli picie nadmiernych jego ilości (jednorazowo i w określonym przedziale czasu) niepociągające za sobą aktualnie negatywnych konsekwencji, przy czym można oczekiwać, że pojawią się one, o ile obecny model picia nie zostanie zmieniony. Natomiast **szkodliwe picie alkoholu** opisywane jest jako wzór picia, który już

powoduje szkody zdrowotne, fizyczne bądź psychiczne, ale również psychologiczne i społeczne, przy czym nie występuje uzależnienie od alkoholu.

III. DIAGNOZA PROBLEMÓW BEHAWIORALNYCH

Dorośli mieszkańcy gminy Lipnik:

- **88,24% procent respondentów uważa, że wie co to są uzależnienia behawioralne, natomiast 11,76% wskazało przeciwnie.**
- za najistotniejsze problemy z zaprezentowanych w powyższej tabeli, mieszkańcy Gminy Lipnik uznali: **uzależnienie od komputera i Internetu (78,5%), pracoholizm (45,88%) oraz zaburzenia odżywiania (37,64%).**
- wśród dorosłych mieszkańców Gminy Lipnik **92,94% nigdy nie grało w gry hazardowe na pieniądze**, a 7,06% przyznało, iż uczestniczyli w takiej formie hazardu.
- Następnie zapytaliśmy ankietowaną grupę o gry hazardowe w jakie grywają. Największą popularnością cieszą się: zdrapki (66,67%) oraz gry Totalizatora Sportowego (66,67%).
- **Wśród przyczyn podejmowania gier na pieniądze, na jakie wskazują badani dominują motywy finansowe oraz rozrywkowe.** 50% potrzebuje pieniędzy na jakiś „ekstra” wydatek, np. samochód, dom, podróżę, 25% ankietowanych przyznaje, że grywa w owe gry, ponieważ chce zasilić domowy budżet oraz mieć więcej pieniędzy na codzienne wydatki, a również 25% gra dlatego, że jest to rozrywka, sposób na nudę.
- 57,65% uważa za nieprawdę określenie *„na takich grach można dużo zarobić”*. 72,94% nie zgadza się z twierdzeniem: *„nawet jeżeli się chwilowo przegrywa to potem można się odegrać”*. 55,29% ankietowanych również uważa za nieprawdziwe zdanie *„czasem trzeba od kogoś pożyczyć pieniądze, aby zainwestować w grę”*.
- **95,3% ankietowanych mieszkańców Gminy Lipnik jest zdania, że od grania w gry hazardowe na pieniądze można się uzależnić.** Nie wie 4,71% respondentów.
- Najwięcej wskazań (**54,12%**) otrzymało stwierdzenie: *„Szczególny rodzaj gier na pieniądze, które prowadzą do uzależnienia, a hazardzista to osoba uzależniona od gier”*.
- większość respondentów nie ma wątpliwości co tego, że alkoholizm (69,41% zaznaczyło liczbę 10) czy narkomania (83,53% zaznaczyło liczbę 10) są uzależnieniami zagrażającymi życiu. W przypadku uzależnień behawioralnych wyniki badania przedstawiają się nieco inaczej:
 - 9,41% badanych zaznaczyło w skali liczbę 10, jeżeli chodzi o zakupoholizm;
 - 11,76% badanych zaznaczyło w skali liczbę 10, jeżeli chodzi o pracoholizm;
 - 23,53% badanych zaznaczyło w skali liczbę 10, jeżeli chodzi o siecioholizm;
 - 34,12%% badanych zaznaczyło w skali liczbę 10, jeżeli chodzi hazard;
 - 15,29% badanych zaznaczyło w skali liczbę 10, jeżeli chodzi o seksoholizm;

- 63,53% badanych zaznaczyło w skali liczbę 10, jeżeli chodzi o zaburzenia odżywiania
- Z odpowiedzi uzyskanych od ankietowanych mieszkańców Gminy Lipnik wynika, iż **68,24% z nich korzysta ze smartfonu 2 godziny dziennie**. Niepokojące są wskazania łącznie **12,94% badanych**, którzy deklarują czas przeznaczony na korzystanie z telefonu od 2 do 4 godzin dziennie.
- **Wśród ankietowanych mieszkańców Gminy Lipnik 5,88% przyznaje, że zauważa u siebie symptomy typowe dla FOMO.**
- **75,29% badanych deklaruje, że nie zauważa u siebie symptomów charakterystycznych dla uzależnienia od korzystania z portali społecznościowych, a 20% nie ma konta tam konta.** Warto zauważyć, że 4,71% przyznało, że odczuwa dyskomfort i niepokój, kiedy nie może zalogować się do swoich mediów społecznościowych.
- 38,82% przyznało, że ich dziecko spędza „w Internecie” za dużo czasu.
- **5,88% respondentów przyznało, że zdarzają się im niekontrolowane zakupy. Z kolei 94,12% wyraziło zdanie przeciwne wskazując, że ten problem ich nie dotyczy.**
- **85,89% jest zdania, iż od pracy można się uzależnić. 9,41% uważa przeciwnie, a 4,71% nie ma zdania.**

Dzieci i młodzież:

- Uczniowie szkół podstawowych Gminy Lipnik najczęściej spędzają przed komputerem do 2 godzin dziennie 28,18%, do 6 godzin spędza – 12,73%, powyżej 6 godzin dziennie – 7,27%, kilka razy w tygodniu 27,27%. 12,73% nie spędza czasu przed komputerem oraz 12,73% spędza czas do 6 godzin.
- W przypadku korzystania ze smartfonu uczniowie deklarują najczęściej czas do 4 godzin dziennie (33,64%) oraz do 6 godzin dziennie (24,55%). Niepokojące są deklaracje uczniów mówiące o korzystaniu ze smartfonu powyżej 6 godzin dziennie (13,64%).
- Optymistyczne są wskazania 28,18% uczniów mówiące, że nie grają w gry komputerowe. Do jednej godziny dziennie gra 20,91%, 27,27% zadeklarowało czas w przedziale od 1 do 3 godzin dziennie, 16,36% od 3 do 6 godzin, natomiast 7,27% powyżej 6 godzin dziennie gra.
- **Według deklaracji uczniowie najczęściej korzystają z komputera i Internetu w domu (96,37%).** Jeżeli chodzi o powody korzystania z komputera i Internetu uczniowie wskazywali kolejno na: kontakt ze znajomymi (72,73%), oglądanie filmów (69,09%), słuchanie muzyki (67,27%), naukę (57,27%) oraz granie w gry-online (51,82%).
- Okazuje się, że tylko 27,27% badanych z pozytywnym skutkiem ograniczyło czas poświęcany na korzystanie z Internetu.

- **Uczniowie z Gminy Lipnik w sporej większości (82,73%) nie mają doświadczenia z internetowymi grami na pieniądze. Jednakże 17,28% miało do czynienia z taką formą hazardu.**
- **Jeżeli chodzi o rodzaj gier na pieniądze, badana grupa zadeklarowała, że najczęściej gra w: zdrajki (21,05%) oraz w gry i zakłady (bez względu na rodzaj) w Internecie (15,79%), Gry liczbowe Totalizatora Sportowego (Lotto, Multi Multi itp) – 10,53%.**
- **Dla 63,16% uczniów szkół Gminy Lipnik te gry są sposobem na nudę, 47,37% lubi towarzyszące grze emocje, 21,05% ma przeczucie, że czeka go duża/ główna wygrana, 15,79% chce mieć więcej pieniędzy na zwykłe codzienne wydatki, jak i gra z przyzwyczajenia oraz 10,53% uważa, że jest to modne w moim środowisku, wśród moich znajomych oraz pomaga to rozładować się, uspokoić, kiedy jest się zestresowany(a) lub gdy ma się kłopoty.**
- **30,91% uczniów deklaruje, że przynajmniej kilka razy grało na automatach w salonach gier, 0,91% wiele razy. Natomiast 68,18% wskazuje, że nie miało nigdy do czynienia z taką formą hazardu.**
- **Jeżeli chodzi o konkursy polegające na wysyłaniu płatnych smsów organizowane przez telewizję, gazety czy operatorów telefonicznych, badania wskazują, że wśród młodzieży Gminy Lipnik nie są one popularne – 90,91% nigdy nie brało w nich udziału.**
- **81,82% ankietowanych uczniów Gminy Lipnik jest zdania, że od grania w gry hazardowe na pieniądze można się uzależnić. Przeciwnego zdania jest 5,46% respondentów, a 12,73% deklaruje brak wiedzy w tym temacie.**
- **Za najbardziej powszechne² uczniowie uznali: uzależnienie od smartfon i mediów społecznościowych (58,18%) oraz uzależnienie od Internetu (56,37%), zakupoholizm (41,82%).**
- **W ostatnim pytaniu zaprezentowaliśmy badanym uczniom cztery stwierdzenia dotyczące definiowania słów hazard i hazardzista. Respondenci wskazywali na to, które ich zdaniem najlepiej oddaje znaczenie wspomnianych słów. Najwięcej wskazań (50%) otrzymało stwierdzenie: „To gry na pieniądze, hazardzista to osoba grająca w gry na pieniądze”.**

IV. CELE PROGRAMU

1. Głównym celem programu jest:

² Suma odpowiedzi: popularne i czasem występuje

- 1) Rozpatrywanie specyfiki problemów alkoholowych na terenie Gminy Lipnik oraz potrzeb lokalnego środowiska w zakresie pomocy w ich rozwiązywaniu.
- 2) Rozpatrywanie specyfiki problemów z uzależnieniami behawioralnymi na terenie Gminy Lipnik oraz potrzeb lokalnego środowiska w zakresie pomocy w ich rozwiązywaniu.
- 3) Zwiększenie skuteczności oddziaływania w zakresie profilaktyki,
- 4) Zmniejszenie szkód społecznych i psychologicznych spowodowanych nadużywaniem alkoholu i używaniem środków psychoaktywnych, szczególnie dotyczących dzieci i młodzież,
- 5) zapewnienie mieszkańcom gminy, w szczególności dzieciom i młodzieży dostępu do programów edukacyjnych i profilaktycznych, promujących zdrowy styl życia oraz uczących umiejętności potrzebnych do życia bez alkoholu i środków psychotropowych oraz bez uzależnień behawioralnych.
- 6) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkotykowych oraz przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym.

V. ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych.

- kontynuacja działalności punktu informacyjno – konsultacyjnego między innymi, poprzez: motywowanie osób uzależnionych do podjęcia terapii w placówkach leczenia uzależnień, kierowanie do leczenia specjalistycznego. Motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie do zmiany szkodliwego wzoru picia. Rozpoznawanie zjawiska przemocy domowej, udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymywania przemocy.
- pomoc terapeutyczna i rehabilitacyjna dla osób uzależnionych, które podjęły leczenie oraz po zakończeniu terapii.

- współpraca z placówkami oświatowymi i ochrony zdrowia w zakresie profilaktyki uzależnień i promocji zdrowego stylu życia.
- działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

2. Udzielenie rodzinom, w których występują problemy z uzależnieniami pomocy psychologicznej i prawnej w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

- konsultacje dla osób doświadczających przemocy w rodzinie i osób stosujących przemoc w ramach Punktu Konsultacyjno – Informacyjnego,
- współpraca z Policją, prokuraturą sądem, OPS, Zespołem Interdyscyplinarnym, pracownikami ochrony zdrowia, pedagogami szkolnymi, wychowawcami w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- zorganizowanie wypoczynku letniego z programem profilaktycznym/ socjoterapeutycznym dla dzieci ze środowisk zagrożonych,
- pedagogizacja rodziców uczniów szkół z terenu gminy Lipnik w zakresie oferty pomocowej dla rodzin z problemami alkoholizmu i przemocy w rodzinie,
- podnoszenie kompetencji członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, nauczycieli, pracowników świetlic.

2. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

- organizowanie i finansowanie na terenie szkół i innych placówek programów oraz przedstawięń profilaktycznych dotyczących problematyki uzależnień,
- dofinansowanie oraz organizowanie zajęć, mających na celu rozbudzić zainteresowania, pasje młodych ludzi, co pozwoli na ograniczenie czasu spędzanie w cyberprzestrzeni,
- organizowanie i finansowanie różnych form zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, w tym programów profilaktycznych, zajęć edukacyjno-rozwojowych:
 - w szczególności temat uzależnienia od Internetu, komputera, smartfona; jak i również cyberprzemocy, bezpieczeństwa w Internecie,
 - zajęcia mające na celu nabyć kompetencje obniżające ryzyko uzależnienia, a w tym: w szczególności umiejętności związane z używaniem Internetu: redukcja oczekiwań pozytywnego efektu używania Internetu, rezygnacja z używania uzależniających aplikacji czy gier, a także wykształcona umiejętność rozpoznawania nieadaptacyjnych myśli i przekonań związanych z używaniem Internetu,

- organizowanie i finansowanie zajęć o charakterze edukacyjnym dotyczących kształtowania i utrwalania wyodrębnionych umiejętności psychologicznych, podejmowania racjonalnych decyzji, w sytuacji kontaktu z substancjami psychoaktywnymi, radzenia sobie z presją grupową, rozwijanie postaw i zachowań prozdrowotnych oraz dostarczających informacji koniecznych do prawidłowego funkcjonowania i rozwoju dzieci i młodzieży, a także temat radzenia sobie w sytuacjach stresujących, radzenia sobie z emocjami.
- organizowanie zajęć, które pomogą dzieciom i młodzieży odnaleźć swoje pasje, zainteresowania, co pozwoli na ograniczenie spędzania czasu w cyberprzestrzeni jak i również spędzenie czasu z rówieśnikami off-line,
- zakup i rozprowadzanie materiałów informacyjno- edukacyjnych (książki, kasety, płyty DVD, broszury, ulotki, prenumerata czasopism., itp.)
- organizacja programów i zajęć profilaktycznych dla dorosłych, ukierunkowanych na zwiększenie kompetencji rodzicielskich, wychowawczych, komunikacyjnych oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie,
- finansowanie szkoleń i kursów zwiększających kompetencje profesjonalistów w zakresie realizacji programów profilaktycznych i socjoterapeutycznych wśród dzieci i młodzieży.
- organizowanie szkoleń lub finansowanie udziału w szkoleniach z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień dla członków GKRPA, pracowników pomocy społecznej, policjantów, przedstawicieli organizacji pozarządowych i innych osób uczestniczących w realizacji zadań Programu,

2. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkotykowych oraz przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym.

- wsparcie materialne, edukacyjne i lokalowe dla podmiotów zajmujących się statutowo rozwiązywaniem problemów alkoholowych, narkotykowych w obszarze terapii i rehabilitacji osób uzależnionych, współuzależnionych oraz członków rodzin z problemem.
- finansowanie zadań podejmowanych przez instytucje, organizacje pozarządowe, osoby fizyczne posiadające stosowne uprawnienia, związanych z profilaktyką uzależnień, przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie i promowaniem zdrowego stylu życia.
- organizowanie letniego i zimowego wypoczynku dla dzieci i młodzieży z grup ryzyka, pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych z problemem alkoholowym, narkomanii i przemocy.

2. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

- podejmowanie działań profilaktycznych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych
- podejmowanie działań kontrolnych i interwencyjnych w stosunku do podmiotów handlujących alkoholem w zakresie ;
 - zgodności prowadzenia sprzedaży z aktualnymi zezwoleniami,
 - przestrzeganie warunków, zasad sprzedaży określonych w Uchwale Rady Gminy
 - przestrzeganie warunków Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
- występowanie członków GKRPA przed Sądem w charakterze oskarżyciela publicznego w stosunku do właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych nieprzestrzegających ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w obszarze reklamy alkoholu, sprzedaży alkoholu osobom nieletnim lub nietrzeźwym, na kredyt lub zastaw.
- współpraca z policją w zakresie kontroli przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
- opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych.

VI. ODBIORCY PROGRAMU

Program skierowany jest do wszystkich mieszkańców Gminy Lipnik, którzy w życiu spotykają się z problemem narkomanii oraz jego konsekwencjami, a także do wszystkich zainteresowanych tą problematyką, a w szczególności do:

- dzieci, młodzieży i osób dorosłych z grup ryzyka,
- osób uzależnionych i współuzależnionych,
- rodzin z problemem narkotykowym, alkoholowym oraz w której występuje przemoc,
- pracowników podmiotów działających na terenie Gminy Lipnik, a zajmujących się zawodowo przeciwdziałaniem narkomanii, alkoholizmowi oraz przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym.

VII. REALIZATORZY PROGRAMU

Realizacja zadań ujętych w Programie będzie następowała poprzez:

- 1) działalność Urzędu Gminy w Lipniku oraz jednostki gminne,
- 2) zlecenie realizacji zadań instytucjom oświatowym, działającym na terenie Gminy Lipnik, zgodnie z procedurą akceptacji wniosków,
- 3) zakup usług od podmiotów prawnych lub osób fizycznych,
- 4) zlecenie realizacji zadań jednostkom wyłonionym w drodze konkursu organizowanego w trybie ustawy o pożytku publicznym i wolontariacie bądź w trybie ustawy Prawo o zamówień publicznych,
- 5) współpraca z Komendą Powiatową Policji w Opatowie.

VIII. ZASADY WYNAGRODZENIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

- źródłem finansowania programu są środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
- członkowi GKRPA przysługuje wynagrodzenie za udział w posiedzeniu i pracach komisji w wysokości 280,00 PLN (słownie: dwieście osiemdziesiąt złotych) brutto za jedno posiedzenie,
- podstawą naliczenia wynagrodzenia jest lista obecności na posiedzeniu komisji.

Niniejszy program jak i zadania będą realizowane od kwietnia 2022 roku do końca grudnia 2025 r.

Przewodniczący
Rady Gminy

Mazur Stanisław

Uzasadnienie

do Uchwały XXXVI/274/2022

Rady Gminy w Lipniku

z dnia 31 marca 2022 roku

w sprawie: przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Lipnik na lata 2022 - 2025r.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025 w Gminie Lipnik jest uchwalony na podstawie art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1119 z późn. zm.) oraz art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. 2020 r., poz. 2050 z późn. zm.). Do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, przeciwdziałanie narkomanii oraz innych nałogów.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii są kontynuacją zadań realizowanych w Gminie Lipnik z lat poprzednich. Określają one lokalne działania w zakresie zadań własnych, obejmujących profilaktykę oraz minimalizację szkód społecznych, wynikających z nadużywania alkoholu, substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi, nałogów oraz związanych z zjawiskiem przemocy. Program jest adresowany do całej społeczności mieszkańców Gminy Lipnik, ze szczególnym uwzględnieniem osób uzależnionych od alkoholu, osób współuzależnionych, osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych i psychotropowych, osób z uzależnieniami behawioralnymi, do osób z grup ryzyka a także do dzieci i młodzieży. Na realizację zadań są przeznaczane środki uzyskiwane z tytułu wydawanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025, został opracowany zgodnie z ww. obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie Gminy Lipnik.

W świetle powyższego podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Lipnik jest zasadne.